

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om børne- og ungdomsforsorg.

(Lovforslaget (nr. 70) findes i tillæg A. sp. 617, fremsættelsen i tidenden sp. 1888).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Astrid Skjoldbo: Måske er børneforsorgsloven i højere grad end nogen anden form for sociallovgivning for mange almindelige mennesker et lukket land, som de har meget lidt kendskab til. Deres opfattelse er præget af forfatteres, digteres og andres opgør med den ånd, der herskede på tidligere tiders børne- og opdragelseshjem. Endnu betragtes børneværnet mange steder med mistro og skepsis som den institution, der tager børnene fra deres forældre og anbringer dem på anstalter, som de bare bliver værre af at være på. Sådanne udtalelser hører man stadig.

Siden socialreformen af 1933, der ændrede værgerådene til børneværn og opdragelsesanstalterne til børne- og opdragelseshjem, har udviklingen inden for dette område gået ud på at helbrede eller hjælpe mere end at straffe og bestemme.

Den nye lovgivning, vi i dag skal behandle, er i endnu højere grad end tidligere lovrevisioner udtryk for denne tendens: at tilbyde, vejlede, råde og først i sidste instans at pålægge og beslutte. Den samme tendens kan man naturligvis spore i alt andet arbejde med børn og unge. Den meget autoritære opdragelse rundt om i hjemmene er ikke almindelig mere; den hårde disciplin i skolerne erstattes med psykologisk og pædagogisk omsorg for børnene. Det er det større kendskab, vi nu har til børnenes mentalitet, til de normale afvigelser og til de mere sygelige afvigelser, der først skal have æren for de mange humane fremskridt. Børnepsykologien og børnepsykiatrien er gået i spidsen og har nedbrudt mange fordomme og fejle forestillinger vedrørende børns og unges reaktioner på forskellige områder.

Vi har i de større byer i dette land den mindste ungdomskriminalitet i sammenligning med andre landes storbyer. I Tyskland er de „halbstarken“ og i Sverige „raggarne“ et langt større ungdomsproblem end det,

vi kender til. En hel del af æren herfor tror jeg bestemt må tilskrives vore forebyggende børne- og ungdomsinstitutioner, ikke mindst vore ungdomsklubber.

Der har forud for dette lovforslags fremsættelse og i det hele taget gennem mange år været ført diskussion om, hvorvidt arbejdet i børne- og ungdomsværnene burde overgå til særlig sagkyndige på dette område: socialrådgivere, psykologer, pædagoger, læger o.s.v.; egentlig forstår man godt, at den slags synspunkter kan opstå, og de deles sikkert af en del mennesker. Hverken børnepsykologien, læren om børnenes almindelige sjæleliv, eller børnepsykiatrien, læren om de sygelige afvigelser, kan man forudsætte kendt af alle almindelige mennesker. Vi kan naturligvis nemt blive enige om, at man har brug for sagkundskaben; uenigheden opstår først, når det skal afgøres, hvor i behandlingen af barnet eller den unge sagkundskaben skal træde ind. Skal det være på det undersøgende stadium af en sag, eller skal det være, når der skal træffes beslutninger om de foranstaltninger, der skal iværksættes?

Om lovforslagets stilling hertil kan det i almindelighed siges; at det stort set bibeholder den hidtidige opbygning: socialministeriet som øverste myndighed, direktoratet for børne- og ungdomsforsorg som tilsynsførende og vejledende myndighed, landsnævnet som klageinstans. Derimod foreslås det, at de to hidtidige navne, det økonomiske og det pædagogiske, slås sammen til ét. Det synes jeg er udmærket; jeg har altid ment, at det må være meget svært at skille de to opgaver, den økonomiske og den pædagogiske; de må altid overlappe hinanden, synes jeg. Der sker dog den ændring, at amternes behandling af ankesager foreslås henlagt til landsnævnet.

Men lovforslaget bryder i øvrigt ikke med den linje, der hidtil har rådet inden for børnelovgivningen på dette område, nemlig den, at ansvaret ligger hos de folkevalgte børneværn. Der er dog kommet en lille kile ind, idet § 15 indfører som en helt ny bestemmelse, at i de sager, der kræver dommerens tilstedeværelse, skal børneværnet tiltrædes af en af socialministeriet tilforordnet pædagogisk-psykologisk konsulent. Der er dog givet socialministe-